

108889 Klacht over informatieverstrekking over ondersteuningsmogelijkheden van de school en bejegening. De school had explicieter moeten communiceren dat sprake is van een door de overheid bekostigde sbo-school.

ADVIES

inzake de klacht van:

[klagers] te [woonplaats], ouders van [de leerling], klagers
gemachtigde: mevrouw mr. A.M.T. Wigger

tegen

- [school], vertegenwoordigd door [directeur],
 - [leerkracht 1]
 - [leerkracht 2]
- bij [school] te [vestigingsplaats], gezamenlijk te noemen verweerders

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Klagers hebben op 19 juli 2019 op grond van de geldende klachtenregeling een klacht ingediend bij de Commissie. Op 19 september 2019 hebben zij de Commissie verzocht om de behandeling van de klacht aan te houden. Klagers hebben de Commissie op 24 oktober 2019 gevraagd de behandeling van de klacht verder aan te houden in afwachting van een procedure over de verwijdering van hun dochter bij de Geschillencommissie passend onderwijs (GPO). Op 23 januari 2020 hebben klagers de Commissie gevraagd hun klacht in behandeling te nemen. Zij hebben de klacht aangevuld op 10, 21 en 24 februari, en 6 en 9 maart 2020. Onderdeel van deze aanvulling waren audio- en videobestanden. Deze bestanden zijn niet tot het dossier toegelaten omdat zij niet conform het beleid van de Commissie waren ingediend. Vanuit het secretariaat van de Commissie is telefonisch met partijen overlegd over de gewenste wijze van klachtafhandeling: interne klachtbehandeling door het schoolbestuur, mediation of formele klachtbehandeling. Naar aanleiding van de uitkomst van deze gesprekken is de klacht ter beoordeling voorgelegd aan de Commissie.

De klacht van klagers heeft de volgende inhoud:

[klagers] klagen erover dat school hen een onjuiste voorstelling heeft gegeven van de mogelijkheden van de school om in de ondersteuningsbehoefte van hun dochter te voorzien.

Verder klagen zij over niet professionele bejegening en ondersteuning van hun dochter door leerkrachten/begeleiders [leerkracht 1] en [leerkracht 2].

Dit zoals nader geïllustreerd in het klaagschrift.

Verweerders hebben op 18 maart 2020 een verweerschrift ingediend.

Alle stukken zijn in afschrift aan partijen gestuurd.

Vanwege de landelijke maatregelen ter bestrijding van het coronavirus heeft de geplande hoorzitting op 8 april 2020 geen doorgang gevonden.

Klagers hebben op 3 april 2020 wegens omstandigheden verzocht om aanhouding van de behandeling van de klacht. Zij hebben op 29 april, 4 en 15 mei 2020 nadere informatie ingediend.

De Commissie heeft een digitale hoorzitting gehouden op 9 september 2020.

Klagers waren aanwezig, evenals een tolk Spaans-Nederlands. Klagers werden bijgestaan door hun gemachtigde.

Namens verweerders was aanwezig [bestuurder] van [de stichting].

Onder handhaving van hun standpunten hebben partijen een nadere toelichting gegeven.

Dat wat in de stukken en op de zitting naar voren is gebracht, is, voor zover relevant, zakelijk in dit advies weergegeven.

2. DE FEITEN

Klagers zijn de ouders van [de leerling]. Zij is geboren op [geboortedatum] 2011. [de leerling] is bekend met autisme.

[de leerling] woont sinds 2015 in Nederland. Zij is het schooljaar 2015-2016 gestart op [de school]. Dit is een Engelstalige school voor speciaal basisonderwijs (sbo) en is geregistreerd onder het BRIN-nummer van de Nederlandstalige school voor speciaal basisonderwijs (IVIO) van [de stichting]. Het is de enige Engelstalige school voor speciaal basisonderwijs in Nederland.

Op 18 juli 2019 hebben klagers een klacht ingediend bij zowel het schoolbestuur als de Commissie.

Op 19 juli 2019 heeft het schoolbestuur aan klagers meegedeeld dat het voornemens is [de leerling] van school te verwijderen. In afwachting van de verwijdering heeft het schoolbestuur [de leerling] geschorst.

De reden voor de voorgenomen verwijdering is dat [de leerling] volgens de school meer ondersteuning nodig heeft dan de school kan bieden.

Op 16 augustus 2019 hebben klagers bezwaar ingediend bij het schoolbestuur tegen de voorgenomen verwijdering.

Op 27 augustus 2019 heeft het schoolbestuur de klacht van 18 juli 2019 ongegrond verklaard.

Op 24 september 2019 heeft het schoolbestuur aan klagers meegedeeld dat [de leerling] met ingang van 1 oktober 2019 van de school wordt verwijderd.

Klagers hebben zich vervolgens gericht tot de GPO. Daarnaast hebben zij de Commissie verzocht de behandeling van de klacht aan te houden.

De GPO heeft op 16 december 2019 geoordeeld dat het schoolbestuur in redelijkheid heeft kunnen concluderen dat de school niet in de ondersteuningsbehoefte van [de leerling] kan voorzien, maar onvoldoende aan de zorgplicht wat betreft het vinden van een passende school heeft voldaan.

[de leerling] zit ten tijde van de hoorzitting thuis en ontvangt geen onderwijsmateriaal van school. Zij heeft 2 maal per week logopedie, ontvangt een Applied Behavior Analysis-training en doet ergotherapie. Voorts wordt zij begeleid door [GGZ] en ontvangt speltherapie in verband met posttraumatische stressstoornis (PTSS).

3. VISIE PARTIJEN

Visie klagers

Voostelling van status en ondersteuningsmogelijkheden van de school

De school heeft een onjuiste voorstelling gegeven van de status en de ondersteuningsmogelijkheden van de school. Klagers hebben tot de procedure bij de GPO in de veronderstelling verkeerd dat sprake was van een particuliere school. Zij betalen immers per jaar ruim € 20.000,- aan schoolgeld. Pas in de procedure bij de GPO werd duidelijk dat er sprake is van een door de overheid bekostigde school. Bij aanmelding is dit niet naar klagers gecommuniceerd. Dat blijkt ook niet uit informatie die de school heeft verstrekt. Als er inderdaad sprake is van een door de overheid bekostigde school dan had de school vanaf het begin een toelaatbaarheidsverklaring (tlv) voor het sbo moeten aanvragen. Die is er niet; zij hebben deze in ieder geval nooit gezien. De noodzaak van een tlv had bij de aanmelding van [de leerling] onderwerp van gesprek moeten zijn. Ook uit de inspectierapporten blijkt niet dat de school valt onder het sbo.

Daarnaast wekt de school in de informatie die zij verstrekt, zoals het schoolondersteuningsprofiel (sop), de indruk dat er sprake is van een ondersteuningsaanbod vergelijkbaar met het speciaal onderwijs. In het sop is opgenomen dat de school een hoge mate van differentiatie en intensieve individuele begeleiding binnen elke groep kent en een hoge mate van expertise op het gebied van autisme en aanverwante stoornissen aanwezig is. Aan klagers is ook meegedeeld dat [de leerling] haar gehele basisschoolperiode op de school onderwijs kon blijven volgen. Voorts werd pas in het schooljaar 2018-2019 duidelijk dat via het samenwerkingsverband een arrangement kon worden ingezet. Daardoor is veel later dan mogelijk extra ondersteuning voor [de leerling] ingezet.

De school had de begeleiding zoals vastgelegd in het sop moeten bieden. Ook als dit meer is dan normaal van de school mag worden verwacht. De school heeft het immers in het sop neergelegd.

De GPO heeft zich over deze onjuiste voorstelling van zaken niet uitgelaten. De Commissie kan dit derhalve behandelen.

Bejegening en ondersteuning

In de eerste schooljaren werden vier leerlingen door twee medewerkers begeleid. [de leerling] boekte toen veel vooruitgang. Met ingang van schooljaar 2018-2019 is vanwege verhuizing naar nieuwe locatie de ratio leerling – begeleiding 8:2 geworden. Daarnaast was het lokaal te klein en werden er steeds wijzigingen in het schema aangebracht waardoor er veel onrust bij de leerlingen en ook bij [de leerling] ontstond. Door het gebrek aan aandacht en de negatieve bejegening door de leerkrachten viel [de leerling] terug in haar ontwikkeling.

[de leerling] begon vanaf september 2018 klachten te vertonen, zoals stress, paniekaanvallen en nachtmerries. Dit gedrag is een gevolg van de wijze waarop de leerkrachten [de leerling] hebben behandeld en bejegend. Dit blijkt uit de gedragsnotities die klagers hebben bijgehouden en de rapporten van de specialisten. [de leerling] werd meerdere uren per dag totaal genegeerd door de leerkrachten. Daarnaast was hun taalgebruik richting [de leerling] erg negatief en gedroegen zij zich agressief jegens [de leerling]. Wanneer [de leerling] huilde werd er door de leerkrachten tegen haar geschreeuwd. Dit hebben andere ouders aan klagers bevestigd. Er werden dingen op een agressieve wijze geschreeuwd als: 'je bent te gevaarlijk om in mijn klas te zitten', 'als je wilt knijpen, knijp je maar in je eigen handen, ga weg', 'raak me niet aan met je handen' en 'handen laag'. Dit blijkt uit de audio-opnames die klagers hebben gemaakt door een opname apparaat in de kleding van [de leerling] te verbergen. [de leerling] communiceert door haar handen te gebruiken, wanneer zij deze niet mag gebruiken, wordt zij beperkt in haar communicatie. Ook werd zij hardhandig op haar stoel geduwd met blauwe plekken tot gevolg.

Dit alles leidde bij [de leerling] tot frustraties waardoor zij gedrag ging vertonen dat voor de school onacceptabel is. Dit komt echter voort uit frustratie omdat zij niet werd gehoord. De school gaat hier geheel aan voorbij. Bovendien heeft [de leerling] niet hard geknepen, zij gaf kneepjes om aandacht te vragen. Door dit alles heeft [de leerling] PTSS opgelopen waarvoor zij nu onder behandeling is. [de leerling] is door dit alles ook nog niet in staat om naar school te gaan.

Visie verweerd

Voorstelling van ondersteuningsmogelijkheden

De GPO heeft een oordeel gegeven over de verwijdering van [de leerling]. In dit oordeel is ook de (mogelijke) onjuiste voorstelling van de ondersteuningsmogelijkheden van de school aan de orde gekomen. Klagers zijn daarom niet-ontvankelijk in hun klacht op dit onderdeel. Indien de Commissie oordeelt dat klagers ontvankelijk zijn dan geldt dat het gepubliceerde schoolondersteuningsprofiel volstrekt duidelijk is over de ondersteuning die mocht worden verwacht. De GPO heeft geoordeeld dat de school meer ondersteuning aanbiedt dan normaliter het geval is in het sbo, maar dat hieraan niet de conclusie kan worden verbonden dat de school feitelijk een school voor speciaal onderwijs (so) is.

De school is een door de overheid bekostigde school. Alle leerlingen die bij de school staan ingeschreven, staan geregistreerd als sbo-leerling. Zij vallen onder het BRIN-nummer van de IVIO-school, een sbo-school. Voor alle leerlingen is een tlv sbo afgegeven.

Er is geen so-school die Engelstalig onderwijs aanbiedt. Om in deze behoefte te kunnen voorzien, probeert de school ondersteuning te bieden die richting speciaal onderwijs (so) gaat. De school vraagt van ouders een behoorlijke ouderbijdrage. Van deze ouderbijdrage kan de school meer ondersteuning bieden dan de gemiddelde sbo-school. Daardoor kan de school ook een groepsgrootte van 8 leerlingen hanteren, dat is niet gebruikelijk op een sbo-school. Het is ondoenlijk om aan Engelstalige ouders die niet bekend zijn met het Nederlandse onderwijssysteem het verschil tussen so en sbo uit te leggen. Dit is ook niet van belang, het gaat erom of de school de ondersteuning kan bieden die het desbetreffende kind nodig heeft. Als een leerling meer ondersteuning nodig heeft dan de school met de bekostiging en de ouderbijdrage reeds biedt, kan een arrangement van het samenwerkingsverband worden

aangevraagd. Het samenwerkingsverband wilde aanvankelijk tot het schooljaar 2018-2019 geen arrangement verstrekken voor leerlingen op de school. Het samenwerkingsverband is later van standpunt veranderd, zodat de school een arrangement vanuit het samenwerkingsverband voor [de leerling] heeft ingezet.

Bejegening en ondersteuning

De leerkrachten hebben integer en volgens de geldende regels en richtlijnen gehandeld. Zij hebben jarenlang met passie en betrokkenheid [de leerling] begeleid en ondersteund om zo een maximaal mogelijk resultaat met haar te bereiken. De school heeft echter de grenzen van haar ondersteuningsmogelijkheden bereikt. Na vier jaar kwam [de leerling] in aanmerking voor overgang naar Class 2. In deze klas ligt de nadruk meer op leren en minder op spelen. Dat maakte ook dat [de leerling] hier niet aan kon voldoen.

Uit het door de bestuurder uitgevoerde interne onderzoek is gebleken dat klagers onterechte verwijten hebben geuit over onbehoorlijk gedrag en mishandeling door de leerkrachten.

Klagers hebben zonder toestemming en medeweten audio-opnames gemaakt tijdens lesdagen. Dit getuigt van een ernstig verstoorde verhouding van de kant van klagers.

Bovendien is het maken van deze opnames in strijd met de privacyvoorschriften.

Het transcript dat klagers van de audio-opnames hebben overgelegd, is doorspekt met interpretaties en conclusies van klagers zelf. Klagers zijn kennelijk van mening dat wanneer duidelijke taal wordt gebruikt, zoals stop en hands down, er sprake is van mishandeling. Ook geven klagers onterecht aan dat knijpen voor [de leerling] de enige mogelijkheid is om te uiten wat zij voelt.

Het gedrag van [de leerling] beperkte zich niet tot knijpen. Zij vertoonde solistisch en minder sociaal gedrag en verzette zich tegen zaken waarin zij geen zin had. Ook kon zij personeelsleden bijten; verschillende personeelsleden hebben een tetanusinjectie moeten halen vanwege dit gedrag. Meerdere bijtincidenten zijn geregistreerd en klagers zijn van elk incident op de hoogte gesteld. Dit herhaaldelijk bijten moet worden gezien als fysiek grensoverschrijdend gedrag. De school heeft steeds geprobeerd het gedrag van [de leerling] in goede banen te leiden. Dit heeft helaas niet kunnen leiden tot een verbetering.

De school heeft met [de leerling] altijd zorgvuldig gecommuniceerd. Pedagogisch-didactisch is het niet juist om een kind – ook als het autistisch is – altijd haar zin te geven. Bij de communicatie met [de leerling] zijn verschillende hulpmiddelen, zoals picto's en een Ipad, gebruikt. Gecompliceerd gedrag ontstond als [de leerling] haar zin niet kreeg. Het hoort bij de taak van de school om onwenselijk gedrag niet te belonen en duidelijk te zijn over welk gedrag van leerlingen wordt verwacht. Dat maakt niet dat sprake is van onprofessionele bejegening, laat staan mishandeling.

4. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

De Commissie stelt voorop dat het, om tot een afgewogen oordeel over de klacht te kunnen komen, van belang is dat de Commissie volledig kennis kan nemen van de standpunten van partijen. Naast het schriftelijk verwoorden van de standpunten leert de ervaring dat het mondeling toelichten daarvan ter zitting waardevol is. De zitting kan een bijdrage leveren aan het nader tot elkaar brengen van partijen, aan het kweken van onderling begrip en aan het

ophelderen van punten die nog onduidelijk zijn uit de stukken. De Commissie betreurt het dan ook dat de beide leerkrachten, nu de directeur niet meer werkzaam is op de school, niet aanwezig waren bij de hoorzitting.

Onjuiste voorstelling van de status en ondersteuningsmogelijkheden van de school

Verweerders hebben als primaire verweer gevoerd dat klagers niet-ontvankelijk zijn in dit klachtonderdeel omdat de GPO in haar oordeel reeds is ingegaan op de eventuele onjuiste voorstelling van de ondersteuningsmogelijkheden.

De Commissie stelt vast dat de GPO zich heeft gebogen over de vraag of de school in redelijkheid heeft kunnen concluderen dat zij niet meer in de ondersteuningsbehoefte van [de leerling] kan voorzien en in redelijkheid tot de verwijdering heeft kunnen beslissen. Daarbij heeft de GPO overwogen dat de school een sbo-school is en dat de school door de inzet van de extra bekostiging van het samenwerkingsverband en de substantiële bijdragen van ouders de mogelijkheid heeft om onderwijs aan te bieden aan kinderen die ondersteuning nodig hebben die het sbo overstijgt. Aan deze vorm van extra ondersteuning kan niet de conclusie worden verbonden dat de school daardoor feitelijk een school is voor speciaal onderwijs, aldus de GPO. Deze overweging ziet erop of de school ondersteuning behorend bij het speciaal onderwijs moet bieden. De GPO heeft daarmee geen oordeel gegeven over de vraag of de school al dan niet een onjuiste voorstelling aan klagers heeft gegeven van de status en de ondersteuningsmogelijkheden van de school. Klagers zijn daarom ontvankelijk in hun klacht.

De Commissie constateert dat het voor klagers onduidelijk was dat sprake is van een door de overheid bekostigde sbo-school. In het sop heeft de school opgenomen dat de school de enige "Engelstalige basisschool voor Speciaal Onderwijs in Nederland" is. De school heeft als doelgroep: "kinderen met leer- en ontwikkelingsstoornissen (vergelijkbaar met het profiel cluster 2, 3 en 4), behorend tot expat gezinnen, die tijdelijk in Nederland verblijven." De school heeft kleine groepen met maximaal 8 à 9 leerlingen. Deze omschrijving duidt op een hoger ondersteuningsniveau dan sbo en heeft meerdere elementen van speciaal onderwijs zoals dat in Nederland is vormgegeven, zoals kleine klassen met veel ondersteuning, verwijzing naar de clusters van speciaal onderwijs en de aanwezige expertise. Het is de Commissie niet gebleken dat de school in het sop of andere aan ouders verstrekte informatie expliciet het type onderwijs heeft benoemd. Nu een expliciete benoeming ontbreekt, ouders een substantiële ouderbijdrage betalen dat aansluit bij bedragen voor particulier onderwijs, en de meeste ouders onbekend zullen zijn met het Nederlandse onderwijssysteem acht de Commissie het niet onbegrijpelijk dat bij klagers onduidelijkheid bestond over de status en daarmee de ondersteuningsmogelijkheden van de school. Het had op de weg van de school gelegen om in de informatie die zij verstrekt aan ouders het Nederlandse onderwijssysteem te duiden en te expliciteren dat sprake is van een door de overheid bekostigde sbo-school. Daarbij kan de school aangegeven dat zij een zo hoog mogelijk ondersteuningsniveau nastreeft, onder meer door financiering uit de ouderbijdrage, maar dat er grenzen zijn aan de ondersteuningsmogelijkheden. Nu daarvan niet is gebleken, oordeelt de Commissie dit klachtonderdeel gegrond.

Overigens heeft de Commissie niet kunnen vaststellen of aan klagers een kopie van de tlv sbo is verstrekt, nu partijen elkaar daarover tegenspreken en de tlv geen onderdeel uitmaakt van het dossier.

Bejegening en ondersteuning

Klagers hebben aangevoerd dat de leerkrachten van [de leerling] zich niet professioneel en onheus jegens [de leerling] hebben gedragen door tegen [de leerling] te schreeuwen, haar te negeren, en te mishandelen. Verweersters hebben betwist dat zij zich agressief of onheus jegens [de leerling] hebben gedragen. Zij hebben wel aangegeven dat er soms grenzen moesten worden gesteld aan het gedrag van [de leerling], bijvoorbeeld als zij kneep of zich op de grond liet vallen, maar dat zij daarbij altijd zorgvuldig hebben gehandeld.

Partijen spreken elkaar derhalve tegen. Klagers hebben hun klacht in eerste instantie willen onderbouwen met audio-opnames, maar hebben deze niet alsnog volgens het daarvoor geldende beleid van de Commissie ingediend. Klagers hebben hun stelling dat verweersters zich onprofessioneel en onheus hebben gedragen, dan ook niet nader onderbouwd. Nu partijen elkaar op dit punt tegenspreken en er voor de Commissie geen aanleiding is om aan de verklaring van de ene partij meer belang te hechten dan aan de verklaring van de andere partij, kan de Commissie niet vaststellen dat er sprake is geweest van onprofessionele en onheuse bejegening.

Uit het oordeel van de GPO vloeit voort dat de school [de leerling] voldoende ondersteuning heeft geboden.

De Commissie komt derhalve tot het oordeel dat dit klachtonderdeel ongegrond is.

5. OORDEEL VAN DE COMMISSIE

De Commissie komt op grond van bovenstaande overwegingen tot het oordeel dat de klacht over de onjuiste voorstelling van de status en ondersteuningsmogelijkheden van de school gegrond is. De klacht over de bejegening en ondersteuning is ongegrond.

6. AANBEVELINGEN VAN DE COMMISSIE

De Commissie heeft geen aanbevelingen anders dan die reeds voortvloeien uit bovenstaande overwegingen.

Aldus gedaan te Utrecht op 10 november 2020 door mr. A.A. Muilwijk-Schaaij, voorzitter, K. Evers en drs. L.F.P. Niessen, leden, in aanwezigheid van mr. O.A.B. Luiken, secretaris.

mr. A.A. Muilwijk-Schaaij
voorzitter

mr. O.A.B. Luiken
secretaris